

miaru samoistnej daniny komunalnej powstanie dopiero w ciągu roku budżetowego.”;

8) w art. 48 ust. 4) lit. a) skreśla się wyrazy: „z wyjątkiem małopolskich gmin miejskich, liczących powyżej 15.000 mieszkańców według ostatniego spisu ludności”; w tymże ustępie zamiast przepisu zawartego w lit. b) zamieszcza się przepis o brzmieniu następującym: „b) w stosunku do gmin miejskich wydzielonych z powiatowych związków samorządowych z wyjątkiem m. st. Warszawy, tudzież w stosunku do wydziałów powiatowych — wydziały wojewódzkie, a do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — Minister Spraw Wewnętrznych, który może przelać swe uprawnienia na bezpośrednio podległe mu władze;”;

9) w art. 54 w ust. 1) zdanie ostatnie otrzymuje brzmienie następujące: „Samoistne daniny komunalne z reguły mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych: w miesiącu kwietniu i listopadzie.”.

Art. 27. (1) Wzajemne salda należności Skarbu Państwa i związków samorządowych, ustalone w wyniku rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa a związkami samorządowymi, przeprowadzonego na dzień 31 marca 1933 r., będą przekazane Komunalnemu Funduszowi Pożyczkowo-Zapomogowemu.

(2) Przepis ust. (1) nie dotyczy rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa a gminą m. st. Warszawy oraz roszczeń Skarbu Państwa z tytułu należności osób trzecich.

(3) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych ustali sposób przekazania i regulacji należności, wymienionych w ust. (1).

Art. 28. Zwalnia się związki samorządowe od wpłat na rzecz Funduszu Pracy, wynoszących w gminach miejskich miast wydzielonych 1%, a w powiatowych związkach samorządowych 5% ich budżetów zwyczajnych.

Art. 29. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o dochodzeniu roszczeń pieniężnych i egzekucji należności pieniężnych, opartych na tytułach prywatno-prawnych, przypadających od związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 809) stosuje się odpowiednio do związków międzykomunalnych o charakterze korporacji prawa publicznego, jak również do związków międzykomunalnych, nie posiadających wprawdzie charakteru korporacji prawa publicznego, ale utworzonych dla celów opieki społecznej i lecznictwa w zakładach leczniczych.

Art. 30. (1) Na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych Rada Ministrów władna jest — określać udział związków samorządowych oraz gromad wiejskich w wykonywaniu zadań, do których związki i gromady na podstawie przepisów prawnych są obowiązane, jak również zawieszać na określony przez Radę Ministrów czas obowiązek wykonywania niektórych z tych zadań i to bądź na całym obszarze Państwa, bądź też na niektórych częściach tego obszaru.

(2) W razie zawieszenia obowiązku wykonywania przez związki samorządowe niektórych ich za-

dań (ust. (1)) i na wypadek konieczności likwidacji zakładów i urzędzeń, które związki samorządowe w wykonaniu tych zadań dotychczas prowadziły, Rada Ministrów określi warunki i sposób takiej likwidacji.

C Z Ę Ś Ć III.

Art. 31. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia zwolnić w całości lub w części od wszelkich opłat sądowych (hipotecznych) czynności, które pozostają w związku z wykonywaniem Części I rozporządzenia niniejszego, jak również obniżyć przewidziane w obowiązujących przepisach wynagrodzenie notariuszów i pisarzy hipotecznych za te czynności.

Art. 32. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Skarbu, Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Opieki Społecznej — każdemu we właściwym mu zakresie działań.

Art. 33. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z wyjątkiem pkt. 4 art. 26 i art. 28, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1935 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
 Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*
 Minister Spraw Wewnętrznych:
Marjan Zyndram-Kościałkowski
 Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
 Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
 Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*
 Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
 Minister Wyznań Religijnych
 i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz*
 Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
J. Poniatowski
 Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar-Rajchman*
 Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*
 Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski*
 Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*

847.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 października 1934 r.

o Związku Rewizyjnym Samorządu Terytorjalnego.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. (1) Tworzy się Związek Rewizyjny Samorządu Terytorjalnego, zwany w dalszych przepisach rozporządzenia niniejszego „Związkiem”.

(2) Związek jest osobą prawa publicznego.

(3) Związek jest wolny od wszelkich podatków bezpośrednich i opłat stemplowych w takim zakresie, w jakim od opłat tych wolne są związki samorządowe.

(4) Związek posiada statut, który nada mu w drodze rozporządzenia Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 2. Związek działa na całym obszarze Państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego.

Rozdział II.

Zadania i organizacja Związku.

Art. 3. (1) Zadaniem Związku jest wykonywanie kontroli nad finansową i gospodarczą działalnością związków samorządowych i międzykomunalnych oraz zakładów i przedsiębiorstw, nie wyłączając tej działalności w zakresie spraw administracji rządowej; Związek może również wykonywać kontrolę nad finansową i gospodarczą działalnością tych zakładów, przedsiębiorstw, instytucji i spółek, o których mowa w art. 4 ust. (2) p. 3.

(2) Przy wykonywaniu zadań przewidzianych w ust. (1), Związek prowadzi działalność instrukcyjną w ramach przepisów statutu Związku.

(3) Minister Spraw Wewnętrznych może w porozumieniu z zainteresowanym ministrem wyłączyć niektóre dziedziny administracji rządowej, sprawowanej przez związki samorządowe, z pod działania Związku.

(4) Związek może zorganizować stałą poradnię dla udzielania porad techniczno-fachowych, dotyczących urządzeń, zakładów i przedsiębiorstw związków samorządowych oraz podejmowanych prac inwestycyjnych. Związek może również prowadzić w powyższych dziedzinach akcję, zmierzającą do podniesienia wiedzy fachowej, w szczególności organizować kursy i podejmować akcję fachowo-wydawniczą.

(5) W zakresie wykonywanych zadań Związek współdziała z władzami nadzorczymi związków samorządowych i międzykomunalnych; sposób tego współdziałania i uprawnienia w tym zakresie władz nadzorczych ustali statut Związku.

Art. 4. (1) Członkami Związku są z mocy prawa:

- 1) wojewódzkie związki samorządowe na obszarze województwa pomorskiego i poznańskiego,
- 2) powiatowe związki samorządowe,
- 3) miasta, wydzielone z powiatowych związków samorządowych, z wyjątkiem miasta stoł. Warszawy,
- 4) Bank Gospodarstwa Krajowego.

(2) Związek może przyjmować w poczet swych członków na podstawie zgłoszenia przystąpienia:

- 1) związki samorządowe, które nie są członkami Związku z mocy prawa, nie wyłączając miasta stoł. Warszawy,
- 2) związki międzykomunalne,
- 3) zakłady i przedsiębiorstwa związków samorządowych, posiadające odrębną osobowość prawną, jak również instytucje, posiadające osobowość prawną publicznego, jeżeli opierają swe źródła finansowe co najmniej w 50% na środkach finansowych związków samorządowych albo korzystają w tej wysokości z ich poręki finansowej, oraz spółki o kapitale zakładowym, na który składają się w przeważającej mierze fundusze związków samorządowych, albo

których akcje są w większości w posiadaniu tych związków,

- 4) banki komunalne,
- 5) Związek Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Związek Miast Polskich.

Art. 5. Organami Związku są:

- 1) Rada,
- 2) Zarząd,
- 3) Prezes Związku,
- 4) Komisja Rewizyjna.

Art. 6. (1) Prezesa Związku powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych.

(2) Prezesa Związku zastępuje w miarę potrzeby jeden z członków Zarządu, wyznaczony przez Ministra Spraw Wewnętrznych, używając w czasie wykonywania zastępstwa tytułu służbowego Wiceprezesa.

(3) Prezes Związku w zakresie wykonywanych czynności, a w okresie zastępstwa również Wiceprezes podlega nadzorowi Ministra Spraw Wewnętrznych w granicach postanowień rozporządzenia niniejszego i statutu Związku.

Art. 7. (1) Prezes Związku jest urzędnikiem państwowym.

(2) Uposażenie służbowe i emerytalne Prezesa obciąża fundusze Związku.

(3) Wysokość uposażenia służbowego Prezesa Związku ustala Minister Spraw Wewnętrznych. Prawa emerytalne ustala się na zasadach przepisów, normujących zaopatrzenie emerytalne funkcjonariuszów państwowych.

(4) Wiceprezesowi przysługuje w czasie wykonywania funkcji zastępstwa wynagrodzenie z funduszy Związku w wysokości, ustalonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 8. Bliższe przepisy o organizacji i działalności Związku normuje statut Związku.

Art. 9. (1) Stosunek służbowy pracowników Związku ma charakter prywatno-prawny i może być zawiany jedynie na piśmie, a jeżeli wymaga to zgody władzy nadzorczej (art. 13 ust. (1)) — jedynie z powołaniem się na tę zgodę. Odmienna umowa jest nieważna.

(2) Obowiązki i prawa oraz zasady i skutki odpowiedzialności służbowej pracowników reguluje wydany przez Związek statut służbowy.

(3) Nałożenie na pracownika kary dyscyplinarnej może nastąpić tylko po przeprowadzeniu rozprawy przed Komisją Dyscyplinarną w Związku, a w drugiej instancji przed Odwoławczą Komisją Dyscyplinarną w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Bliższe przepisy w tym względzie reguluje wydany przez Związek statut dyscyplinarny.

(4) Pracownik nie może dochodzić w drodze sądowej jakichkolwiek roszczeń z tytułu pozbawienia lub zmniejszenia jego uprawnień, wynikających ze

stosunku służbowego, skutkiem prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego.

Art. 10. (1) Związek we własnym zakresie działania zapewni swym pracownikom umysłowym prawa emerytalne nie mniejsze od przysługujących funkcjonariuszom państwowym z zastrzeżeniem, że pracownicy Związku opłacają składkę emerytalną, której wysokość ustala wydany przez Związek statut emerytalny.

(2) O ile umowa nie zawiera odmiennych zastrzeżeń, pracownikom umysłowym, przyjętym na czas nieokreślony, zalicza się czas służby państwowej, wojskowej i równorzędnej, podlegający zaliczeniu w myśl przepisów ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160) z uwzględnieniem późniejszych zmian jej postanowień, oraz czas służby w związkach samorządowych i międzykomunalnych, jak również pracy w centralnych dobrowolnych zrzeszeniach związków samorządowych (art. 4 ust. (2) p. 5 i 6).

(3) W stosunku do Związku stosuje się postanowienia art. 7 ust. 7, 8 i ostatni wymienionej w ust. (2) ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. oraz postanowienia art. 120 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) z uwzględnieniem późniejszych zmian jego postanowień; postanowienia art. 120 tego rozporządzenia stosuje się analogicznie również, gdy chodzi o rozrachunek pomiędzy związkami samorządowymi (międzykomunalnymi), które ubezpieczyły pracowników we własnym zakresie działania, a Związkiem i na odwrót, z zastrzeżeniem, że przekazaniu podlegają składki emerytalne, pobrane za wszystkie lata, zaliczone pracownikowi do usługi emerytalnej w instytucji, na której ciąży obowiązek przekazania składek.

(4) Poza wyjątkiem, wynikającym z postanowień ust. (3), do pracowników Związku nie stosuje się przepisów wymienionego w ust. (3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r.; ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) stosuje się w stosunku do pracowników umysłowych tylko w zakresie, przewidzianym w art. 1 p. 1) tej ustawy.

Art. 11. (1) Członkowie Związku opłacają roczne składki, których wysokość na rok następny ustala Rada najpóźniej na 2 miesiące przed terminem uchwalenia budżetów przez związki samorządowe, należące do Związku. Składka związków samorządowych i międzykomunalnych może być oznaczona w stawkach procentowych w stosunku do budżetów.

(2) Niezależnie od składek Związek może pobierać opłaty za czynności rewizyjne i instrukcyjne według taryfy, uchwalonej przez Radę, a to zarówno od członków, jak i instytucji, nie należących do Związku.

(3) Zaległe składki i opłaty podlegają przymusowemu ściąganiu w drodze wstawienia zaległości do budżetów oraz zajęcia dochodów, które na żądanie Związku zarządza właściwa władza nadzorcza.

R o z d z i a ł III.

Nadzór państwowy.

Art. 12. Nadzór nad działalnością Związku sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych.

Art. 13. (1) Obsadzanie stanowisk kierowniczych i inspekcyjnych Związku wymaga w każdym poszczególnym przypadku zgody władzy nadzorczej.

(2) Uchwały Związku w sprawie preliminarza budżetowego, wysokości składek członkowskich i taryfy opłat za czynności rewizyjne i instrukcyjne wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej Związku w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(3) Uchwały Związku w sprawie statutów służbowego, dyscyplinarnego (art. 9 ust. (2) i (3)) i emerytalnego (art. 10 ust. (1)) oraz w sprawie zaciągnięcia pożyczki, nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości oraz przyjęcia zapisu i darowizny wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej.

(4) Jeżeli władza nadzorcza nie zawiadomi Prezesa Związku na piśmie o odmowie zatwierdzenia uchwały w ciągu 60 dni po dniu jej nadesłania, uważa się, że uchwała uzyskała milczące zatwierdzenie.

Art. 14. (1) Minister Spraw Wewnętrznych może rozwiązać Radę i Zarząd Związku łącznie albo każdy z tych organów oddzielnie; w każdym przypadku stosuje się analogicznie przepisy art. 69 ust. (1), (2) i (4) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

(2) W razie rozwiązania Rady funkcje jej sprawuje Zarząd, a w razie rozwiązania Zarządu, albo Rady i Zarządu, funkcje Zarządu bądź obydwóch organów sprawuje tymczasowo Prezes Związku; Zarząd bądź Prezes Związku podlega wówczas ograniczeniom, przewidzianym w art. 72 ust. (1) i (2) wymienionej w ust. (1) ustawy z dnia 23 marca 1933 r.

(3) W razie rozwiązania Rady nowa Rada będzie powołana przed upływem sześciu miesięcy po rozwiązaniu.

(4) W razie rozwiązania Zarządu nowy Zarząd będzie powołany w ciągu sześciu tygodni po dniu rozwiązania, a gdy i Rada jest rozwiązana — w ciągu sześciu tygodni po ukonstytuowaniu się nowej Rady.

R o z d z i a ł IV.

Przepisy końcowe.

Art. 15. Rozporządzenie niniejsze nie narusza kompetencji i uprawnień władz, sprawujących nadzór nad związkami samorządowymi i międzykomunalnymi oraz nad ich zakładami i przedsiębiorstwami.

Art. 16. Władze rządowe, samorządowe i instytucje prawa publicznego okazywać będą Związkowi w miarę potrzeby swą pomoc.

Art. 17. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*

Minister Spraw Wewnętrznych:

Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar-Rajchman*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski*

Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*

848.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 października 1934 r.

o własności lokali.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Mieszczące się w jednym budynku oddzielne lokale, piętra i części pięter, uznane przez właściwą władzę budowlaną za samodzielne pomieszczenia, mogą stanowić przedmiot odrębnej własności.

(2) W tym przypadku grunt, podwórza, ogródki, fundamenty, mury zewnętrzne, mury konstrukcyjne i mury oddzielające poszczególne wyłączone ze wspólnej własności lokale, dachy, kominy oraz wszelkie części budynku i wszelkie urządzenia, służące do użytku wszystkich właścicieli lokali lub pewnych grup właścicieli, jak strychy, piwnice, klatki schodowe, korytarze, bramy, ogólne ustępy, wspólne łazienki, pralnie, suszarnie, dźwigi, urządzenia kanalizacyjne, wodociągowe, ogrzewania centralnego, oświetlenia i t. p. — stanowią wspólną własność wszystkich właścicieli poszczególnych lokali.

Art. 2. (1) Ustanowienie odrębnej własności lokali powinno pod nieważnością nastąpić w formie aktu notarialnego.

(2) Akt ten winien określać:

1) rodzaj, położenie i rozmiar poszczególnych lokali z powołaniem się na plan;

2) stosunkowy udział właścicieli lokali we współwłasności nieruchomości, z której wydzielona została własność lokali;

3) wzajemne prawa i obowiązki właścicieli lokali, a w szczególności stosunkowy udział właścicieli poszczególnych lokali w ponoszeniu wspólnych wydatków i kosztów, połączonych z zarządem i utrzymaniem wspólnej nieruchomości;

4) zasady zarządu wspólną nieruchomością i nadzoru nad zarządem.

Art. 3. (1) Do zarządzania wspólną nieruchomością winien być powołany zarząd. Zarząd składa się z jednego lub kilku członków.

(2) Do zarządu mogą być powołane osoby z pośród właścicieli poszczególnych lokali lub z poza ich grona.

(3) Zarząd uprawniony jest do wykonywania zarządu wspólną nieruchomością w najszerszym zakresie, w tem do przedsięwzięcia pilnych robót i napraw, do rozdziału kosztów z prawem dochodzenia ich sądowego od poszczególnych współwłaścicieli, do zawierania umów ubezpieczenia całego budynku łącznie z wydzielonymi lokalami oraz do reprezentowania przed sądem i poza sądem ogółu współwłaścicieli w sprawach dotyczących zarządu.

(4) Jeżeli zarząd nie jest jednoosobowy, wówczas oświadczenia woli imieniem ogółu współwłaścicieli składają dwaj członkowie zarządu, o ile akt ustanawiający odrębną własność lokali nie postanawia inaczej. Oświadczenia, skierowane do ogółu współwłaścicieli, a złożone wobec jednego członka zarządu, mają skutek prawny względem ogółu współwłaścicieli. To samo dotyczy wszelkich doręczeń.

(5) Zarząd powołuje zebranie właścicieli poszczególnych lokali. W razie niepowołania przez zebranie, zarząd ustanowi sąd grodzki miejsca położenia nieruchomości na wniosek strony interesowanej według przepisów o trybie wyznaczania sędziego polubownego przez sąd państwowy. Jednocześnie z ustanowieniem zarządu sąd określi wynagrodzenie jego członków.

(6) Zarząd powołuje się na trzy lata; może być on odwołany wcześniej przez większość niezbędną do jego powołania pod warunkiem jednoczesnego powołania innego zarządu. Dotyczy to także zarządu ustanowionego przez sąd.

Art. 4. (1) Prawo kontroli służy każdemu ze współwłaścicieli.

(2) Akt ustanawiający odrębną własność może ustanowić komisję rewizyjną, składającą się przynajmniej z trzech członków, powoływanych przynajmniej na rok z pośród współwłaścicieli.

(3) Komisja rewizyjna powinna być ustanowiona przy współwłasności należącej do więcej niż dziesięciu odrębnych lokali.

(4) Członkowie komisji rewizyjnej nie mogą pobierać żadnego wynagrodzenia.

Art. 5. (1) Sprawy związane z utrzymaniem i użytkowaniem wspólnej nieruchomości należą do zebrania właścicieli lokali.

(2) Uchwały zebrania właścicieli lokali wymagają w szczególności następujące sprawy:

1) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania rachunkowego za rok ubiegły;